

با بهاری که می رسد از راه

روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شد
هر چه سرما و هر چه دل سردی پر زد آهسته از نظر کم شد
با نیمی که زندگی در اوست باز چشم جوانزای او شد
بر درختی ، گلوفزای خنید در کتابی ، بهار ، معنا شد
با بهاری که می رسد از راه سبز شو ، تازه شو ، بهاری شو
مثل یک شاخه گل ، جوانه بزن مثل یک چشمه سار ، جاری شو
زندگی بر تو می زنده آبخند وزشی است وقت کشفنت امروز
بهتر از هر چه هست در دنیا - www.my-ba-xda.com راز کشفنت امروز

با بهاری که می رسد از راه:

قالب شعری : چهار پاره

محمد جواد محبت : شاعر معاصر/آثار:رگبار کلمات/کوچه باغ صبح/با بال این پرنده سفر کن

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

روشن و گرم و زندگی پرداز آسمان مثل یک تبسم شد

گرم , تبسم : مراعات النظیر

معنی : همراه با روشنی و گرمی و سرگرم بودن به زندگی آسمان همانند لبخندی دلنشین و با محبت روشن و صاف شد و امید

گروه آموزشی عصر
www.my-dars.ir

به زندگی را در دل ها زنده کرد .

هرچه سرما و هرچه دل سردی / هرچه زو آحت از نظر کم شد

۲ - دلسردی : یأس و ناامیدی / از نظر گم شد : از ما مقابل چشمان ما دور شد

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

با نیمی که زندگی در اوست باز چشم جوانای ما شد

۳ - چشم جوانه ای باز شد : کنایه از شکفته شدن جوانه , صنعت تشخیص

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

بر درختی ، شکوفای خنید / در کتابی ، بهار، معنا شد

۴ - بین واژگان (درخت ، شکوفه ، خندیدن ، بهار) صنعت مراعات النظیر / **خندیدن شکوفه** : صنعت تشخیص ، منظور باز

مای درس

گروه آموزشی عصر

شدن شکوفه / **کتاب** : منظور جهان

www.my-dars.ir

معنی : شکوفه ی درخت همانند لبخندی باز شد و دوباره بهار جهان را زیبا کرد .

با بهاری که می‌رسد از راه سبز شو، تازه شو، بهاری شو

۵ - بین واژگان (بهار ، سبز ، تازه ، بهاری) مراعات النظیر / بهاری شو : همانند بهار رفتارت را از نو تغییر بده

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

مثل یک شاخه گل ، جوانه بزین مثل یک پشمسار ، جاری شو

۶ - مصرع اول و دوم صنعت ادبی تشبیه دارد که مشبه [تو] از هر دو تشبیه حذف شده است .

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

زندگی بر تو می‌زند لبخند
هر وقت وقت کفایت امروز

۷ - زندگی بر تو می‌زند لبخند : صنعت تشخیص

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

بهتر از هر چه هست در دنیا با خدا راز گفتت امروز

۸ - در دنیا بهترین چیز مناجات کردن و عبادت کردن خداوند است.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

دانش‌های زبانی و ادبی

نکته اول

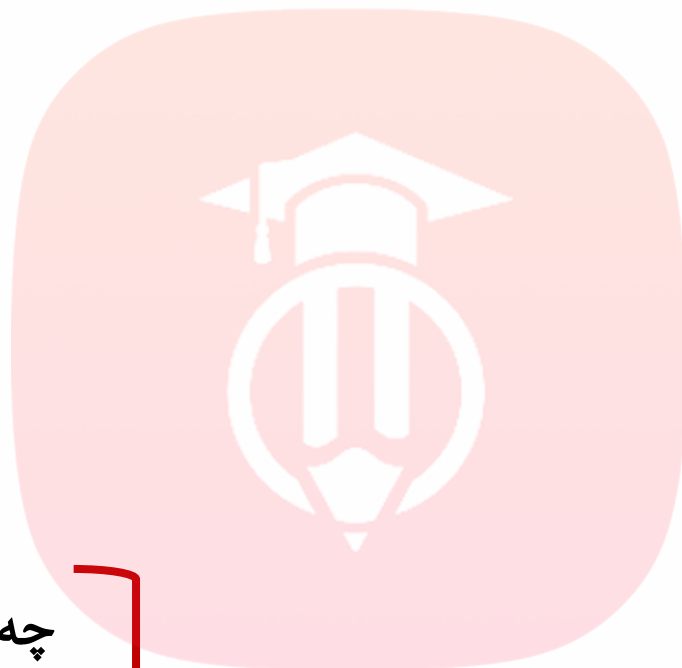
به این جمله‌ها توجه نمایید و درباره آنها گفت‌وگو کنید.
الف) - برگس آمد.

مای درس
- آقای مدیر آمد.

ب) - هوا سرد است. گروه آموزشی عصر

- خواهرم خوشحال است.
www.my-dars.com

راه تشخیص نهاد :

چه کسی

را سوال می کنیم.

چه چیزی

برای تشخیص نهاد در جمله از فعل جمله دو کلمه ی پرسشی

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

مانند : بهاران فصل رویدن و شکوفه زدن است .

مای درس
گروه آموزشی عصر

چه چیزی فصل رویدن و شکوفه زدن است؟ بهاران (نهاد)

www.my-dars.ir

نکات مهم :

۱ - گاهی نهاد یک کلمه است و گاهی گروهی از کلمات است که به آن (گروه نهادی) می گوئیم.

کتاب پر رمز و راز آفرینش و شگفتی های طبیعت پراز درس ها و اندرزهاست

۲ - گاهی در طی یک جمله نهاد حذف می شود که برای تشخیص آن به فعل جمله مراجعه می کنیم و از شناسه ی فعل برای

www.my-dars.ir

یافتن نهاد استفاده می کنیم که به آن «نهاد پیوسته» می گوئیم

این دوره را با تامل و بصیرت همراه کنیم (ما) همراه کنیم. (ما) همراه کنیم

نهاد پیوسته

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نکته ی دوم :

مراعات النظیر :

هرگاه در یک بیت شعری ، کلماتی قرار بگیرد که از نظر جهاتی مثل جنس،نوع،مکان،زمان،موضوع و با یکدیگر رابطه داشته باشند و دیگر کلمه های آن مجموعه را به ذهن بیاورد صنعت ادبی مراعات النظیر شکل گرفته است.

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند

تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

بین کلمات « ابر، باد ، مه ، خورشید ، فلک » رابطه وجود دارد

مای درس

www.my-dars.ir

وحی آمد سوی موسی از خدا بنده ی ما را ز ما کردی جدا

مابین کلمات « وحی ، موسی ، خدا ، بنده » رابطه وجود دارد.

ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد

چشم نرگس به شقایق نگران خواهد ش

www.my-dars.ir

نکات:

۱ - آرایه ی مراعات النظیر دست کم بین دو کلمه ایجاد می گردد.

۲ - اغلب واژه های متضاد با هم مراعات النظیر هستند.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

شب و روز ، درویش و فقیر

گروه نهادی

صنعت ادبی مراعات نظیر

فعل جمله

مراعات نظیر نهاد

دوره ی نوجوانی دوران شور و شوق و شکوفایی است دوره ای که بزرگترها معمولا با حسرت و آه از آن یاد

می کنند.

نهاد

منتقل شدن ، عبور کردن

فعل جمله

نوجوانی دوره ی انتقال از کودکی به بزرگ سالی است تقریبا از یازده سالگی آغاز می شود و تا هجده سالگی

صنعت ادبی تضاد

صنعت ادبی تضاد

ادامه می یابد که دوره ای پرفراز و فرود بین وابستگی و استقلال است نوجوانی دوره ای شبیه به رویا و زیبا

www.my-dars.ir

مثل و مانند خیال و افسانه

است

مراعات نظیر

رنجش خاطر

مراعات نظیر

زیبایی و قشنگی آن را با کم حوصلگی و دلخوری های بیهوده زشت و تاریک نکنیم می توانیم از لحظه

مشبه به

وجه شبه

مشبه

های زندگی لذت ببریم و جویبار با صفا و زلال و گوارای زندگی را گل آلود نسازیم.

گروه نهادی

فعل جمله

رابطه و رفتار ما با خود خانواده و دوستان بسیار مهم است چون شخصیت ما را شکل می دهد دوستی

مورد پسند و خوشایند

خوب است که گفتارش درست و رفتارش پسندیده باشد

www.my-dars.ir

مراعات نظیر

در دلش ایمان و مهربانی موج بزند و از چهره و نگاهش امیدواری و نشاط بجوشد دوست خوب کیمیا

مشبه

مشبه به
است .
ماده ای گران بها

مراعات نظیر

استقلال طلبی کنجکاوی شوق یادگیری و دانایی و ... نوجوان را گاهی ناآرام جلوه می دهد این جلوه های

نشان می دهد

جمع مکسر علائق

گوناگون نوجوانی هیچ کدام بیهوده نیستند ریشه در نیازها و علائق ما دارند .

مای دارس
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

جمع مطلب یاد گرفتنی

تا می توانیم بیاموزیم این همه کتاب خوب و مطالب آموختنی ما را به سوی خود می خوانند .

گروه نهادی

لبریز

پند و نصیحت فعل اسنادی

کتاب پر راز و رمز آفرینش و شگفتی های طبیعت سرشار از درس ها و اندرزهاست اگر نیروی جوانی و

بینش و آگاهی

شادابی و چالاکی این دوره را با تامل تفکر و بصیرت همراه کنیم به شکوفایی خواهیم رسید.

اندیشیدن فکر کردن

www.my-dars.ir

مراعات نظیر

تمیزی و پاکیزگی آراستگی و پاکدلی ما را با زیبایی های جهان پرشکوه الهی همراه و همسایه می کند

توانمندی دوست داشتنی

جمع تصویر

نوشتن به خط خوش و یادگیری مهارت های دلنشین هنری و آفریدن نوشته ها و تصاویر زیبا زندگی را از

اضافه ی تشبیهی

شکوفه های محبت و امید به آینده سرشار می سازد

گروه آموزشی عصر

پر و لبریز

www.my-dars.ir

عملکرد و کارها

آفریدگار همه شکوفه ها و زیبایی ها اوست که همیشه باماست پس در همه کارها و کردارها و همه گاه

خالق

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

و جا او را به یاد بیاوریم.

زمان مکان

فعالیت‌های نوشتاری

۱- پنج جمله از متن درس «زیبایی شکفتن» را انتخاب کنید و نهادهای آن را بنویسید.

- کتاب درسی فارسی می‌تواند یکی از منابع شناخت املائی و ازگان باشد.

- یکی از راه‌های تقویت املا، پرورش مهارت خوب گوش دادن است.

۲- برای هر یک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

مثل ← نظر ← جاری ←

۳- واژه‌های زیر را مانند نمونه، کامل کنید.

خسته + ی ← خستگی

آهسته + ی ←

زنده + ی ← روزه‌آموزشی عصر

شکفته + ی ← www.my-dars.ir